Lietas arhīva Nr. K73-1506-20/1
ECLI:LV:ZRT:2020:0702.11221146918.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jelgavā 2020.gada 2.jūlijā

Zemgales rajona tiesa,
tiesnese L.France,
piedaloties prokurorei Z.Daibei,
iztiesāja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, kas paredzēti Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.pantā (likuma redakcijā no 01.04.2013.- 02.07.2019.).

Aprakstošā daļa

Iztiesājusi lietu, tiesa

konstatēja,

ka apsūdzētais /pers. A/ izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas, vadot transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā atņemtas) atrodoties alkohola ietekmē. Turpmāk šādos apstākļos.

2018.gada 30.decembrī ap plkst.3.16 /pers. A/, atrodoties alkohola ietekmē, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kuras ar Jelgavas tiesas 2016.gada 9.novembra spriedumu ir atņemtas uz pieciem gadiem (spriedums stājies spēkā 2016.gada 22.novembrī), izvairoties no tiesību ierobežošanas soda izciešanas, apzināti, ar tiešu nodomu, Jelgavā, pa Brīvības bulvāri, virzienā no Rīgas ielas uz Garozas ielas pusi, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, neievērojot spēkā stājušos transportlīdzekļu vadīšanas tiesību izmantošanas aizliegumu, vadīja transportlīdzekli – automašīnu Audi A4, ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, atrodoties alkohola ietekmē, ar alkohola saturu izelpotajā gaisā 2,36 promiles.

Ar šādām darbībām apsūdzētais /pers. A/ izdarīja noziedzīgus nodarījumus, kas paredzēti Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā, 312.pantā (likuma redakcijā līdz 01.04.2013.- 02.07.2019.).

Motīvu daļa

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ savu vainu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā atzina pilnīgi un piekrita neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

Ņemot vērā, ka apsūdzētais /pers. A/ atzina savu vainu viņam izvirzītajās apsūdzībās, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav radušās šaubas par apsūdzētā vainīgumu, apsūdzētais piekrita pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai, tiesa, uzklausot prokurora viedokli, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu pieņēma lēmumu neveikt pierādījumu pārbaudi, vienlaikus izskaidrojot pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, t.i., ka šādu spriedumu apelācijas kārtībā var pārsūdzēt tikai daļā par tiesas piespriesto sodu, kompensāciju vai sakarā ar pieļautajiem procesa pārkāpumiem.

Tiesa atzīst par pilnībā pierādītu /pers. A/ vainu viņam inkriminētajos noziedzīgajos nodarījumos pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un 312.panta (likuma redakcijā līdz 01.04.2013.- 02.07.2019.), un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu šajā daļā pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

Apsūdzētā /pers.A/ izdarīto noziedzīgo nodarījumu kvalifikāciju pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un 312.panta (likuma redakcijā līdz 01.04.2013.- 02.07.2019.) tiesa atzīst par pareizu, un par izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem apsūdzētais ir sodāms.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta trešo daļu tiesas izmeklēšanā pārbaudīti apsūdzētā /pers. A/ personu raksturojošie dati.

Apsūdzētais /pers.A/ agrāk tiesāts 10 reizes (lietas 33.-36., 50.-54, 75.-79.lapa), tai skaitā, vairākas reizes par analogu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu. Pēdējo reizi notiesāts Jelgavas tiesā 2016.gada 9.novembrī (lietas 45.-48.lapa) pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas, 312.panta, 50.panta pirmās daļas, 51.panta (Jelgavas tiesas 2016.gada 14.janvāra spriedums) ar brīvības atņemšanu uz 7 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem, ar piespiedu darbu uz 144 stundām. Spriedums stājās spēkā 2016.gada 22.novembrī. Atbrīvots no ieslodzījuma vietas pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas 2017. gada 9. jūnijā, piespiedu darbu nostrādāja 2017.gada 27.jūlijā.

Papildsodu- transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 5 gadiem sāka izciest 2017.gada 9.jūnijā. 2018.gada 30.-31.decembrī bijis aizturēts šajā lietā (lietas 20., 23.lapa), kā arī bija aizturēts 2020.gada 28.maijā citā lietā (lietas75.lapa), līdz apcietinājumam šajā lietā 2020.gada 29.maijā (lietas 75.A lapa) izcietis 2 gadus 11 mēnešus 17 dienas.

No Sodu reģistra un Tiesu informācijas sistēmas redzams, ka 2020.gada 28.maijā ir ierosināta vēl viena krimināllieta attiecībā uz /pers. A/, saukts pie kriminālatbildības 2020.gada 9.jūnijā par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un 312.panta, lieta nolikta iztiesāšanai Zemgales rajona tiesā Bauskā 2020.gada 27.augustā.

Gada laikā administratīvi nav sodīts, ir nesamaksāti naudas sodi (lietas 31.-33.lapa).

Apsūdzētais /pers.A/ tiesas sēdē informēja, ka līdz apcietinājumam strādāja SIA "/pers. C/" par būvstrādnieku un SIA "/pers. D/" par ēku dežurantu, vidēji ienākumi 1000 *euro* mēnesī. Apgādībā viens mazgadīgs bērns, pēc paša vārdiem- gaidāms vēl viens bērns, jo draudzene ir stāvoklī. Deklarētā dzīvesvieta: /adrese/, apsūdzētā norādītā dzīvesvieta: /adrese/. Invaliditātes nav, veselības stāvoklis apmierinošs.

Izlemjot jautājumu par apsūdzētajam nosakāmo soda veidu un mēru, tiesa vadās pēc Krimināllikuma 35. un 46.panta prasībām, ņemot vērā soda mērķi, izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, kā arī pārējos apstākļus, kuriem ir nozīme taisnīga soda noteikšanā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu apsūdzētais /pers. A/ izdarīja divus mazāk smagus noziegumus.

Par apsūdzētā /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu atzīstama vainas vaļsirdīga atzīšana un izdarītā nožēlošana.

Par apsūdzētā /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu atzīstams- noziedzīgais nodarījums veido noziedzīga nodarījuma recidīvu, saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu Krimināllikuma 312.pantā (*likuma redakcijā 01.04.2013.- 02.07.2019.*) paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīja alkohola ietekmē.

Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā noteikts, ka par transportlīdzekļa vadīšanu, ja nav transportlīdzekļa vadīšanas tiesību (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas vai ir atņemtas), un ja vadītājs atrodas alkohola ietekmē, - soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem.

Krimināllikuma 312.pantā (*likuma redakcijā 01.04.2013.- 02.07.2019.*) noteikts, ka par izvairīšanos no brīvības atņemšanas vai tiesību ierobežošanas soda izciešanas, - soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, noziedzīgo nodarījumu raksturu, apsūdzētā /pers. A/ personību, viņa attieksmi pret izdarīto, tiesa uzskata, ka Krimināllikuma 35.pantā noteiktā soda mērķa sasniegšanai, tas ir, lai vainīgā persona tiktu sodīta par izdarīto noziedzīgo nodarījumu un, lai tiktu panākts, ka notiesātais un citas personas pildītu likumu un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, apsūdzētajam /pers. A/ par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu nosakāms sods brīvības atņemšanas veidā.

Apsūdzētais /pers.A/ ir kriminālī sodīts par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola ietekmē, kā arī izvairīšanos no tiesību ierobežošanas soda izciešanas, turklāt to izdarīja pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas, ar tiesas spriedumu noteikta tiesību ierobežošanas soda (papildsoda) izciešanas laikā, tiesas ieskatā minētie apstākļi kopumā norāda, ka noziedzīgajām darbībām nav gadījuma raksturs un tās liecina par apsūdzētā nevēlēšanos kritiski izvērtēt savu rīcību, un tiesai nav pārliecības, ka cita mazāk ierobežojoša soda piemērošana sekmēs soda mērķa sasniegšanu. Tādejādi tiesas ieskatā, izvērtējot apsūdzētā personību, cita soda veida piemērošana nav lietderīga.

Nosakot soda mēru tiesa ņem vērā, ka noziedzīga nodarījuma apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas konstatēts viens atbildību mīkstinošs un viens atbildību pastiprinošs apstāklis, bet apsūdzībā pēc Krimināllikuma 312.panta konstatēts viens atbildību mīkstinošs un viens atbildību pastiprinošs apstāklis. Tāpat tiesa pie soda mēra noteikšanas ņem vērā Augstākās tiesas Senāta lēmumu lietā Nr.SKK- 232/08, kur noteikts, ka apsūdzētais, piekrītot lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes, ir izmantojis savas tiesības uz sadarbību, ko nosaka Kriminālprocesa likuma 21. pants, ka persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību, var sadarboties ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto amatpersonu, lai sekmētu krimināltiesisko attiecību noregulējumu. Tas, ka apsūdzētais izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē, nav atzīstams par patstāvīgu viņa atbildību mīkstinošu apstākli, bet tiesa ņem vērā pie soda noteikšanas.

Par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu piemērojams papildsods- transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana, jo noziedzīgs nodarījums izdarīts ceļu satiksmē, apdraudot ne tikai savu veselību, bet arī citus ceļu satiksmes dalībniekus. Saskaņā ar Krimināllikuma 44.panta otro daļu tiesību ierobežošana ir papildsods, ko piespriež tiesa vai, sastādot priekšrakstu par sodu, nosaka prokurors uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem, atņemot šā likuma sevišķās daļas attiecīgajā pantā minētās tiesības vai nosakot aizliegumu. Ievērojot noziedzīgā nodarījuma veidu un raksturu, šā likuma sevišķajā daļā īpaši paredzētajos gadījumos personai var ierobežot tiesības arī uz ilgāku laiku, bet ne ilgāku par desmit gadiem.

Izvērtējot jautājumu par papildsoda- transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana- termiņu, tiesa ņem vērā, ka tiesu praksē līdz Latvijas administratīvo pārkāpumu likuma un likuma "Grozījumi Ceļu satiksmes likumā" spēkā stāšanās dienai, tiesa nosakot papildsoda- transportlīdzekļa vadīšanas tiesības atņemšana-termiņu vadījās pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[15] panta ceturtajā daļā noteiktā, kur par transportlīdzekļa vadīšanu vai mācīšanu vadīt transportlīdzekli, ja izelpotā gaisa vai asins pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 1,5 promiles, likumdevējs kā obligātu paredz transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz 4 gadiem. Ņemot vērā, ka /pers. A/ izelpā gaisā ir konstatēta minimālā alkohola koncentrācija 2,36 promiles, kas pārsniedz pieļaujamo normu un kā rezultātā izdarīts kriminālī sodāms nodarījums, turklāt papildsoda- transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana izciešanas laikā, tiesa uzskata, ka papildsods ir piemērojams, tuvu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā minētās sankcijas robežai. Apsūdzētais /pers.A/, būdams alkohola reibumā riskēja un vadīja transportlīdzekli, apzinoties, ka ar tiesas spriedumu viņam jau ir atņemtas tiesības vadīt transportlīdzekli, parādīja ļoti nenopietnu attieksmi pret ceļu satiksmes noteikumu ievērošanu, tādēļ viņam nav pieļaujams tuvākajā laikā vadīt transportlīdzekļus.

Papildsods-mantas konfiskācija nav piemērojams, jo saskaņā ar Krimināllikuma 70.[13]panta ceturto daļu konfiscēt var tikai apsūdzētajam piederošu transportlīdzekli, taču transportlīdzeklis, kuru vadīja /pers. A/, ir reģistrēts kā citas personas īpašums (lietas 41.-42.lapa).

Sods apsūdzētajam /pers. A/ nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem, piespriestos sodus daļēji saskaitot.

Galīgais sods apsūdzētajam /pers. A/ nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu pēc vairākiem spriedumiem, spriedumā noteiktajam sodam daļēji pievienojot sodu, kas nav izciests pēc Jelgavas tiesas 2016. gada 9. novembra sprieduma. Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta otro daļu, nosakot sodu pēc vairākiem spriedumiem, sodam pievieno ne mazāk kā vienu trešdaļu no neizciestā soda, ja ir konstatēts noziedzīgu nodarījumu recidīvs. Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta trešo daļu, saskaitot sodus pēc vairākiem spriedumiem, kopējais soda apmērs vai laiks drīkst pārsniegt attiecīgajam soda veidam noteikto maksimālo apmēru vai laiku, bet ne vairāk kā par pusi no attiecīgajam soda veidam noteiktā maksimālā apmēra vai laika.

Apsūdzētajam /pers.A/ kriminālprocesā piemērots drošības līdzeklis - apcietinājums, un tiesa uzskata, ka sprieduma izpildes nodrošināšanai tas saglabājams līdz spriedums stāsies spēkā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu soda izciešanā /pers. A/ ieskaitāms apcietinājuma laiks no 2018.gada 30.decembra līdz 2018. gada 31.decembrim, no 2020.gada 29.maija līdz spriedums stāsies spēkā.

Pirmstiesas kriminālprocesā apsūdzētajam /pers. A/ tika sniegta aizstāvja juridiskā palīdzība, par ko advokātam izmaksājama atlīdzība, un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo daļu procesuālie izdevumi- samaksa par aizstāvja sniegto juridisko palīdzību 15 *euro* apmērā piedzenami no apsūdzētā.

Jautājums par rīcību ar lietiskiem pierādījumiem izlemjams saskaņā ar Krimināllikuma 240.pantu, proti, automašīna Audi A4 ar reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, atslēgas ar pulti un piekariņu, kas pret parakstu atdoti /pers. I/, atstājami /pers. I/.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 520.pantu, tiesa

nosprieda

atzīt /pers. A/ par vainīgu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt viņu pēc šī panta un daļas ar brīvības atņemšanu uz 7 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 gadiem,

atzīt /pers. A/ par vainīgu Krimināllikuma 312.pantā (*likuma redakcijā no 01.04.2013.- 02.07.2019.*) paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt viņu pēc šī panta un daļas ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 mēnešiem.

Sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem, piespriestos sodus daļēji saskaitot, /pers. A/ noteikt brīvības atņemšanu uz 8 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 gadiem.

Galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu pēc vairākiem spriedumiem, spriedumā noteiktajam sodam daļēji pievienojot papildsodu, kas nav

izciests pēc Jelgavas tiesas 2016.gada 9.novembra sprieduma, /pers. A/ noteikt brīvības atņemšanu uz 8 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem.

Drošības līdzekli - apcietinājumu- /pers. A/ atstāt līdz spriedums stāsies spēkā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu pamatsoda izciešanā /pers. A/ ieskaitīt apcietinājuma laiku no 2018.gada 30.decembra līdz 2018.gada 31.decembrim, no 2020.gada 29.maija līdz spriedums stāsies spēkā.

Piedzīt no /pers. A/ valsts labā procesuālos izdevumus par advokāta juridisko palīdzību pirmstiesas procesā 15 *euro*, nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei- 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, pienākumu iesniegt Zemgales rajona tiesā Jelgavā dokumentus par procesuālo izdevumu atlīdzināšanu.

Procesuālie izdevumi izmaksājama Valsts Kasē, reģistrācijas Nr.90000050138, BIC kods TRELLV22, konts LV68TREL1060001239300, mērķis: procesuālie izdevumi, kas saistīti ar advokāta piedalīšanos kriminālprocesā Nr.11221146918, /pers. A/, personas kods /personas kods/.

Rīcību ar lietisko pierādījumu izlemt saskaņā ar Krimināprocesa likuma 240.pantu- automašīnu Audi A4 ar reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, atslēgas ar pulti un piekariņu, kas pret parakstu atdotas /pers. I/, atstāt /pers. I/.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas 2020.gada 29.jūlija apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese L.France